

EHL-İ SÜNNET VE'L-CEMAATİN İSA -ALEYHİSELÂM- HAKKINDAKİ İNANCI

﴿ عقيدة أهل السنة والجماعة في عيسى عليه السلام ﴾

[Türkçe — Turkish — تركي]

MUHAMMED b. İBRAHİM ET-TUVEYCRÎ
MUHAMMED SALİH EL-MUNECCİD

TERCEME : MUHAMMED ŞAHİN

TETKİK : ALİ RİZA ŞAHİN

2010 - 1431

Islamhouse.com

﴿ عقبة أهل السنة والجماعة في عيسى عليه السلام ﴾

« باللغة التركية »

محمد بن إبراهيم التويجري

محمد صالح المنجد

ترجمة: محمد مسلم شاهين

مراجعة: علي رضا شاهين

2010 - 1431

IslamHouse.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

SORU:

Müslümanların Merÿem oğlu İsa hakkındaki inancı nedir?

CEVAP:

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Bizim, Merÿem oğlu İsa -aleÿhisselâm- hakkındaki inancımız; Allah Teâlâ'nın kitabı ve elçisi, Peÿgamberimiz Muhammed -sallallahu aleÿhi ve sellem-'in sünnetinin gösterdiği doğrultudur.

Biz, İsa -aleÿhisselâm-'in Allah'ın bir kulu ve kıymetli bir elçisi olduğuna, Allah Teâlâ'nın onu, kendisini birlemeye ve yalnızca kendisine ibâdet etmeye çağırmak için İsrailoğullarına gönderdiğine îmân ederiz.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَنْبِئُ إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ
وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدٌ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٦﴾﴾

[سورة الصف الآية: ٦]

"(Ey Muhammed! Hatırlar mısın) Merÿem oğlu İsa: Ey İsrailoğulları! Ben, benden önce gönderilmiş olan Tevrat'taki şeyleri doğrulaıcı ve benden sonra gelecek olan Ahmed adındaki elçiyi (peÿgamberi) de müjdeleyici olarak Allah'ın size gönderdiği bir elçisiyim, demişti. Fakat İsa'nın müjdelediği elçi (Muhammed) açık delillerle gelince, bu apaçık bir sihirdir, dediler."¹

Allah Teâlâ yine şöyle buyurmuştur:

¹ Saff Sûresi: 6

﴿ لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ وَقَالَ الْمَسِيحُ
يَبْنِي إِسْرَائِيلَ أَعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ إِنَّهُ مَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ
وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِن أَنْصَارٍ ﴾ [سورة المائدة الآية: ٧٢]

"Allah, kesinlikle Merçem oğlu Mesih'tir diyenler, muhakkak kâfir olmuşlardır. Oysa Mesih: Eş İsrailoğulları! Rabbim ve Rabbiniz olan Allah'a ibâdet edin. Zirâ her kim, Allah'a şirk koşarsa, Allah ona cenneti haram kılar ve onun varacağı yer de ateştir. Zâlimler için (onları cehennemden kurtaracak) yardımcıları da yoktur, demişti."¹

İsa -aleyhisselâm-, -hristiyanların iddiâ ettikleri gibi-, ne bir ilahdır, ne de Allah'ın oğludur.

Nitekim Allah -azze ve celle- bu konuda şöyle buşurmuştur:

﴿ لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ ... ﴾

[سورة المائدة من الآية: ٧٢]

"Allah, kesinlikle Merçem oğlu Mesih'tir diyenler, muhakkak kâfir olmuşlardır..."²

Allah Teâlâ şine şöyle buşurmuştur:

﴿ وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرٌ ابْنُ اللَّهِ وَقَالَتِ النَّصَارَى الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ
ذَٰلِكَ قَوْلُهُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ يُضَاهِئُونَ قَوْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن قَبْلُ قَنَلَهُمُ
اللَّهُ أَنَّى يُؤْفَكُونَ ﴾ [سورة التوبة الآية: ٣٠]

"Yahudiler: Üzeyr, Allah'ın oğludur, dediler. Hristiyanlar da Mesih (İsa) Allah'ın oğludur dediler. Bu, onların kendi ağızlarıyla uydurdukları sözlerdir ki kendilerinden önceki kâfirlerin (müşriklerin) sözlerine benzetiyorlar. Allah onları kahretsin! Nasıl da (haktan bâtıla) döndürülüyorlar!"³

¹ Mâide Sûresi: 72

² Mâide Sûresi: 72

³ Tevbe Sûresi: 30

İsa -aleyhisselâm-'ın henüz beşikte iken Allah Teâlâ'nın kendisini konuşturduğu ilk sözü şu olmuştur:

﴿ قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ ءَاتَنِي الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي نَبِيًّا ﴾ [سورة مريم الآية: ٣٠]

"(Beşikteki) çocuk dedi ki: Ben Allah'ın kuluğum. O; bana Kitab'ı (İncil'i) verdi ve beni peygamber yaptı."¹

Biz, Allah Teâlâ'nın İsa -aleyhisselâm-'ı, onun doğruluğuna delâlet eden mucizelerle desteklediğine îmân ederiz.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ إِذْ قَالَ اللَّهُ يٰعِيسَىٰ ابْنَ مَرْيَمَ اذْكُرْ نِعْمَتِي عَلَيْكَ وَعَلَىٰ وَاٰلِدَتِكَ إِذْ اٰتٰتَكَ
بِرُوْحِ الْقُدُسِ تُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَاِذْ عَلَّمْتُكَ الْكِتٰبَ وَالْحِكْمَةَ
وَالتَّوْرٰتَ وَاَلْاِنْجِيْلَ وَاِذْ تَخْلُقُ مِنَ الطِّينِ كَهَيْتَةِ الطَّيْرِ بِاِذْنِي فَتَنْفُخُ فِيْهَا فَتَكُوْنُ طَيْرًا
بِاِذْنِي وَتُبْرِئُ الْاَكْمَهَ وَاَلْاَبْرَصَ بِاِذْنِي وَاِذْ تُخْرِجُ الْمَوْتٰى بِاِذْنِي وَاِذْ كَفَفْتُ
بَنِي إِسْرٰءِيْلَ عَنْكَ اِذْ جِئْتَهُمْ بِالْبَيِّنٰتِ فَقَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْهُمْ اِنْ هٰذَا اِلَّا سِحْرٌ

مُبِيْنٌ ﴾ [سورة المائدة الآية: ١١٠]

"(Allah kıyâmet günü şöyle diyecektir:) Ey Merhem oğlu İsa! Sana ve annene ihsan ettiğim nimetimi hatırla! Hani seni Cebrail ile desteklemiştim de sen hem beşikte iken, hem de hem de yetişkin iken insanlarla konuşuyordun. Sana yazmayı, hikmeti (kuwetli anlayış ve idraki), Tevrat'ı ve İncil'i öğretmiştim. Benim iznimle çamurdan, kuş şeklinde bir şey yapıyordun da ona üflüyordun, hemen benim iznimle o bir kuş oluveriyordu. Yine benim iznimle anadan doğma körü ve alacalıyı iyileştirişiyordun. Ölülerini benim iznimle (dirilterek kabirlerinden) hayata çıkarıyordun. Hani İsrailoğullarının ellerini senin üzerinden çekmiştim de (seni öldürememiş, fakat öldürdüklerini zannetmişlerdi). Kendilerine apaçık deliller (mucizeler) getirdiğin zaman işlerinden inkâr edenler, bu apaçık sihirden başka bir şey değildir, demişlerdi."²

¹ Merhem Sûresi: 30

² Mâide Sûresi: 110

Biz, İsa -aleyhisselâm-'ın, kendisini ibâdete veren genç kız olan Merÿem'den babasız olarak dñnÿyaÿa geldiğine ve bu olayın, Allah Teâlâ'nın kudreti karşısında imkansız olamayacağına îmnân ederiz. O ki bir şeyin olmasını dilediği zaman, ona sadece ol der, o da hemen oluverir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ **إِنَّ مَثَلَ عِيسَىٰ عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ آدَمَ خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ** ﴾

﴿ ﴿٥٩﴾ [سورة آل عمران الآية: ٥٩]

"Allah katında İsa'nın misâli (babasız yaratılması), (hem babasız, hem de annesiz yaratılan) Âdem'in misâli gibidir. Allah, onu (Âdem'i) topraktan yaratmış, sonra da ona (beşer) ol demiş, o da hemen oluvermişti."¹

Allah Teâlâ yine şöyle buyurmuştur:

﴿ **إِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِّنْهُ اسْمُهُ الْمَسِيحُ عِيسَىٰ ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٤٥﴾ وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٤٦﴾ قَالَتْ رَبِّ أَنَّىٰ يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَمْ يَمَسِّنِي بَشَرٌ قَالَ كَذَلِكَ اللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٤٧﴾** ﴾ [سورة آل عمران الآيات: ٤٥-٤٧]

"(Ey Muhammed! Hatırlar mısın?) Melekler şöyle demişlerdi: Ey Merÿem! Şüphesiz ki Allah sana kendisinden bir Kelime'yi (Allah'ın ona ol demesiyle hemen olacak bir erkek çocukla) müjdeler. Adı Merÿem oğlu İsa Mesih'tir. Dñnÿyada da, âhirette de şâni yüce ve (kıyâmet günü) Allah katında yakın kılınanlardan olacaktır. O, beşikte iken ve yetişkinlik halinde (Allah'ın kendisine vahyettiği şeylerle) insanlara konuşacaktır. (O aynı zamanda) sâlihlerden olacaktır. Merÿem (bu işe şaşırmış bir halde): Rabbim! dedi. Bana bir erkek eli değmediği (evli veya iffetsiz olmadığı) halde nasıl çocuğum olur? Melek şöyle dedi: İşte Allah, dilediğini böyle yaratır. O, bir işin olmasını dileyince, ona sadece 'ol' der, o da hemen oluverir."²

¹ Âl-i İmrân Sûresi: 59

² Âl-i İmrân Sûresi: 45-47

Biz, İsa -aleyhisselâm-'ın, yahûdîlere haram kılınmış olan bazı şeyleri, onlara helâl kıldığına îmân ederiz.

Nitekim Allah -azze ve celle-, İsa -aleyhisselâm-'ın İsrailoğullarına şöyle dediğini haber vermiştir:

﴿ وَمُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَلَأَجَلَ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي حُرِّمَ

عَلَيْكُمْ وَجِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ۝٥٠﴾ [سورة آل عمران الآية: ٥٠]

"(İsa:) Benden önce gelen Tavrât'ı doğrulayıcı olarak ve (Allah tarafından) size haram kılınan bazı şeyleri (Allah'tan bir hafiflik ve rahmet olsun diye) size helâl kılmam için geldim. (Söylediğim şeylerin doğru olduğuna delil olarak) size Rabbinizden bir mucize getirdim. O halde Allah'tan korkun ve (Allah'tan size haber verdiğim şeylerde) bana itaat edin."¹

Biz, İsa -aleyhisselâm-'ın ölmediğine, düşmanları olan yahûdîlerin onu öldürmediğine, aksine Allah Teâlâ'nın kendisini onlardan kurtardığına ve onu canlı olarak göğe kaldırdığına îmân ederiz.

Nitekim Allah -azze ve celle-, yahûdîler hakkında şöyle buyurmuştur:

﴿ وَيَكْفُرُهُمْ وَقَوْلِهِمْ عَلَى مَرْيَمَ بُهْتَنًا عَظِيمًا ۝١٥٦﴾ وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَى

ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ اللَّهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَكِنْ شُبِّهَ لَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ لَفِي شَكٍّ مِمَّنْهُ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا ابْتِغَاءَ الظَّنِّ وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا ۝١٥٧﴾ بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا

حَكِيمًا ﴿ ۝١٥٨﴾ [سورة النساء الآيات: ١٥٦ - ١٥٨]

"Bir de inkâr etmeleri ve Merzem'e büyük bir iftira atma (zinâ ile suçlama)larından ve (alaşlı bir şekilde: Kendisinin) 'Allah'ın elçisi (olduğunu iddiâ eden) Merzem oğlu İsa'ı öldürdük' demeleri yüzünden onları lânetledik. Oysa onlar, İsa'ı ne öldürdüler, ne de çarmıha gerdiler. Fakat çarmıha gerdikleri kişi, onlara İsa gibi gösterildi (İsa'ya benzeyen birisini o zannederek çarmıha gerdiler). Onun hakkında görüş ayrılığına düşenler, işin doğrusundan şüpheli ve şaşkınlık içindedirler. Onlar, zanna uymaktan başka hiçbir bilgileri yoktur. Onlar, İsa'ı öldürdüklerine kesin olarak inanmamakta, aksine bu konuda zanna dayanmaktadırlar. Bilakis Allah, onu (İsa'ı, bedeni ve ruhu ile) kendi katına kaldırmıştır

¹ Âl-i İmran Sûresi: 50

(ve onu, inkâr edenlerden temizlemiştir). Allah, (mülkünde) güçlüdür, (her işinde) hikmet sahibidir." ¹

Biz, İsa -aleyhisselâm-'ın, kendisine îmân edenleri, Peygamberimiz Muhammed -sallallahu alehî ve sellem- ile müjdelediğine îmân ederiz.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَبْنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ
وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدٌ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٦﴾ ﴾

[سورة الصف الآية: ٦]

"(Ey Muhammed! Hatırlar mısın) Merçem oğlu İsa: Ey İsrailoğulları! Ben, benden önce gönderilmiş olan Tevrat'taki şeyleri doğrulayıcı ve benden sonra gelecek olan Ahmed adındaki elçiyi (peygamberi) de müjdeleyici olarak Allah'ın size gönderdiği bir elçisiyim, demişti. Fakat İsa'nın müjdelediği elçi (Muhammed) açık delillerle gelince, bu apaçık bir sihirdir, dediler." ²

Biz, İsa -aleyhisselâm-'ın âhir zamanda yer yüzüne ineceğine, kendisini öldürdüklerini iddiâ eden düşmanları yahûdîleri yalanlayacağına, kendisinin Allah veya Allah'ın oğlu olduğunu iddiâ eden hristiyanları yalanlayacağına ve onlardan İslâm'dan başka bir dîni kabul etmeyeceğine îmân ederiz.

Nitekim Ebu Hureyre'den rivâyet olduğuna göre, Rasûlullah -sallallahu alehî ve sellem- şöyle buyurmuştur:

((وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَيُوشِكَنَّ أَنْ يَنْزَلَ فِيكُمْ ابْنُ مَرْيَمَ حَكَمًا
مُقْسِطًا، فَيَكْسِرَ الصَّلِيبَ، وَيَقْتُلَ الْخَنزِيرَ، وَيَضَعَ الْجِزْيَةَ، وَيَفِيضَ الْمَالَ حَتَّى
لَا يَقْبَلَهُ أَحَدٌ.)) [متفق عليه]

¹ Nisâ Sûresi: 156-158

² Saff Sûresi: 6

"Nefsim elinde olan Allah'a yemin olsun ki, Merÿem oğlu İsa'nın (İslâm şeriatını uygulamak üzere) adâletli bir hâkim¹ olarak (gökten) aranıza (bu ümmete) inmesi, haçı kırması², domuzu öldürmesi³ ve cizveyi kaldırması⁴ pek yakındır. Mal öyle çoğalacak⁵ ki zekâtı kabul edecek kimse olmayacaktır."⁶

Başka bir rivâyette ise şöyle buyurmuştur:

((لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى يَنْزِلَ فِيكُمْ ابْنُ مَرْيَمَ حَكَمًا مُقْسِطًا، فَيَكْسِرَ الصَّلِيبَ، وَيَقْتُلَ الْخِنْزِيرَ، وَيَضَعَ الْجِزْيَةَ، وَيَفِيضَ الْمَالَ حَتَّى لَا يَقْبَلَهُ أَحَدٌ.))

[رواه مسلم]

"Merÿem oğlu İsa'nın (İslâm şeriatını uygulamak üzere) adâletli bir hâkim olarak (gökten) aranıza (bu ümmete) inerek haçı kırmadıkça, domuzu öldürmedikçe, cizveyi kaldırmadıkça ve mal çoğaldığından dolayı zekâtı kabul edecek kimse olmadıkça, kıyâmet kopmayacaktır."⁷

Biz, İsa -aleyhisselâm-'ın bundan sonra vefât edeceğine, müslümanların kendisinin cenâze namazını kıldıktan sonra onu defnedeceklerine îmân ederiz.

Nitekim Ebu Hureyre'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

¹ İsa -aleyhisselâm-, başka bir peygamberin değil de sadece Peygamberimiz Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in şeriatını insanlar arasında adâletli bir hâkim olarak uygulamak üzere yer yüzüne inecektir.

² Allah Teâlâ'nın dışında hiçbir şeye ibâdet edilmemesi ve yalnızca O'na secde edilmesi için haç cinsinden hiçbir şey bırakmayacak, hepsini kıracaktır.

³ Yer yüzünde domuz etini yiyen hiç kimse kalmayın diye domuzu öldürerek etini haram kılacaktır. Kısacası, hristiyanların dinini geçersiz kılacaktır.

⁴ Bunun anlamı: İsa -aleyhisselâm-, hiç kimseden cizve kabul etmeyecektir. Kâfirlerden, İslâm'a girmelerinden başka bir şey kabul etmeyecektir. Kâfirlerden cizve vererek kurtulmak isteyenlerin elini çekmemelik etmeyecektir. Aksine ondan ya müslüman olmasını isteyecek, ya da onu öldürüleceğini söyleyecektir. İmam Ebu Süleyman el-Hattâbî ve başka âlimler böyle söylemişlerdir. Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bununla cizvenin İsa -aleyhisselâm-'ın yer yüzüne inmesine kadar devam edeceğini açıklamak istemiştir. Yoksa İsa -aleyhisselâm- cizveyi ortadan kaldırmak için gelmeyecektir. Başka bir görüşe göre İsa -aleyhisselâm-, yer yüzünde kendisinden cizve alınmayan hiçbir kâfir bırakmayacaktır. Ama doğru olan yukarıda zikredilen birinci görüştür.

⁵ Malın çoğalmasının sebebi, ; İsa -aleyhisselâm-'ın yer yüzünde adâletle hükmedip zulmü ortadan kaldırmasından dolayı gökten bereketler inecek, iyilikler peşpeşe gelecek, toprak, içerisindeki bütün zenginliklerini dışarıya çıkaracak ve insanlar kıyâmetin yakın olduğunu bildiklerinden dolayı mala sahip olma heves ve rağbetleri azalacaktır.

⁶ Buhârî, hadis no: 2222, Müslim, hadis no: 155

⁷ Müslim, hadis no: 155

((الْأَنْبِيَاءُ إِخْوَةٌ لِعَلَّاتٍ، دِينُهُمْ وَاحِدٌ، وَأُمَّهَاتُهُمْ شَتَّى، وَأَنَا أَوْلَى النَّاسِ بِعَيْسَى ابْنِ مَرْيَمَ؛ لِأَنَّهُ لَمْ يَكُنْ بَيْنِي وَبَيْنَهُ نَبِيٌّ، وَإِنَّهُ نَازِلٌ فَإِذَا رَأَيْتُمُوهُ فَاعْرِفُوهُ، فَإِنَّهُ رَجُلٌ مَرْبُوعٌ إِلَى الْحُمْرَةِ وَالْبَيَاضِ سَبْطٌ، كَأَنَّ رَأْسَهُ يَقْطُرُ، وَإِنْ لَمْ يُصِبْهُ بَلَلٌ، بَيْنَ مُمَصَّرَتَيْنِ، فَيَكْسِرُ الصَّلِيبَ وَيَقْتُلُ الْخِنْزِيرَ وَيَضَعُ الْجِزْيَةَ وَيُعْطِلُ الْمِلَلَ حَتَّى يُهْلِكَ اللَّهُ فِي زَمَانِهِ الْمِلَلَ كُلَّهَا غَيْرَ الْإِسْلَامِ وَيُهْلِكُ اللَّهُ فِي زَمَانِهِ الْمَسِيحَ الدَّجَالَ الْكَذَّابَ وَتَقَعُ الْأَمَنَةُ فِي الْأَرْضِ حَتَّى تَرْتَعَ الْإِبِلُ مَعَ الْأُسْدِ جَمِيعًا، وَالنُّمُورُ مَعَ الْبَقَرِ، وَالذَّنَابُ مَعَ الْغَنَمِ، وَيَلْعَبُ الصَّبِيَانُ وَالْغِلْمَانُ بِالْحَيَاتِ، لَا يَضُرُّ بَعْضُهُمْ بَعْضًا، فَيَمُكُّ مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ يَمُكَّتْ، ثُمَّ يَتَوَفَّى فَيُصَلِّيَ عَلَيْهِ الْمُسْلِمُونَ وَيَدْفِنُونَهُ.)) [رواه أحمد]

"Peygamberler, farklı annelerden dünyaya gelen erkek evlatlardır. Onların dîni birdir (îmânlarının aslı birdir. O da tevhi'ddir). Anneleri farklıdır. Ben, insanlar içerisinde Merÿem oğlu İsa'ya en yakın ve en lâıık olan kimseyim. Çünkü benimle onun arasında peygamber yoktur. Şüphesiz ki o, (âhir zamanda yerÿüzüne) inecektir. Onu gördüğünüz zaman tanıyın. O, ne uzun, ne de kısa, orta boylu, kızıl ve beyaza yakın tenli ve düz saçlı birisidir. Başına ıslaklık bulaşmamış olsa bile sanki başından su damlıyor gibidir (yani başı temiz ve parlaktır). İsa, hafif sarıya çalan iki elbise arasında yerÿüzüne inecek, haçı kırarak, domuzu öldürecek, cizÿeyi kaldıracak ve bütün dînleri geçersiz kılacaktır. Öyle ki Allah Teâlâ onun zamanında İslâm'ın dışında bütün dînleri yok edecektir. Allah Teâlâ, onun zamanında yalancı Mesih Deccâli de yok edecektir. Yerÿüzüne öyle bir güven gelecek ki develer aslanlarla, sığırlar kaplanlarla ve kurtlar da koyunlarla otlayacak, küçük çocuklarla ergenlik çağına gelen gençler ıılanlarla oynayacaklar, kimse kimseye zarar vermeyecektir. Sonra İsa yerÿüzünde Allah Teâlâ'nın dilediği kadar -bir rivâyette kırk yıl- kalacaktır. Ardından vefât edecektir. Müslümanlar onun cenâze namazını kılacaklar ve ardından da onu defnedeceklerdir."¹

Biz, İsa -aleÿhisselâm-'ın kıÿâmet günü kendisinin ilah olduğunu iddiâ edenlerden uzaklaşacağına îmân ederiz.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

¹ Ahmed, hadis no: 9349, Eİbâni de "Silsiletu'l-Ehâdis'is-Sahîha" adlı eserinde hadisin sahih olduğunu belirtmiştir. Hadis no: 2182

﴿وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يَعْيسَى ابْنَ مَرْيَمَ ءَأَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَأُمِّي آلِهَتَيْنِ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالِ سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقِّ إِنْ كُنْتُ قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ تَعَلَّمَ مَا فِي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴿١١٦﴾ مَا قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا مَا أَمَرْتَنِي بِهِ أَنْ أَعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَا دُمْتُ فِيهِمْ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي كُنْتُ أَنْتَ الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿١١٧﴾﴾ [سورة المائدة الآيات: ١١٦-١١٧]

"(Kıyâmet günü) Allah: Ey Merÿem oğlu İsa! İnsanlara, 'Beni ve annemi Allah'ın dışında (ibâdet edilen) iki ilah edin' diye sen mi söyledin, buÿurduđu zaman o, 'Hâşâ! Seni tenzih ederim. Benim insanlara haktan başka bir şey söylemem bana yakışmaz. Hem ben bunu söyledim, şüphesiz sen onu bilirdin (çünkü hiçbir şey, sana gizli-saklı kalmaz). Sen nefsimde (gizli) olanı bilirsin, halbuki ben, senin nefsinde olanı bilemem. Şüphesiz ki sen, gizlilikleri (gizli-açık her şeyi) hakıyla bilersin. Benim onlara söylediğim, senin bana emrettiğin şeyden başkası değildir. O da, hem benim Rabbim, hem de sizin Rabbiniz olan Allah'a ibâdet edin, sözüdür. Aralarında bulunduğum sürece onların yaptıklarına şâhit idim. (Yerÿüzünde) ecelimi tamamlayınca (ve beni canlı olarak göğe yükseltince), artık onların üzerine (gizli olan amellerine) sen gözetleyici oldun. Sen, her şeyi hakıyla görönsin."¹

İşte yukarıda saydığımız hususlar, müslömanların Merÿem oğlu İsa hakkındaki inancıdır.

Nitekim Ubâde b. Sâmit'ten -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, Peygamber -sallallahu aleÿhi ve sellem- şöyle buÿurmuştur:

((مَنْ شَهِدَ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، وَأَنَّ عِيسَى عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ، وَكَلِمَتُهُ أَلْقَاهَا إِلَى مَرْيَمَ، وَرُوحٌ مِنْهُ، وَالْجَنَّةُ حَقٌّ، وَالنَّارُ حَقٌّ، أَدْخَلَهُ اللَّهُ الْجَنَّةَ عَلَى مَا كَانَ مِنَ الْعَمَلِ، مِنْ أَبْوَابِ الْجَنَّةِ الثَّمَانِيَةِ أَيَّهَا شَاءَ.)) [متفق عليه]

¹ Mâide Sûresi: 116-117

"Her kim, Allah'tan başka hakkıyla ibâdetle lâıık hiçbir ilahın olmadığına, O'nun bir olduğuna ve hiçbir ortağının bulunmadığına, Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in Allah'ın kulu ve elçisi olduğuna, İsa -aleyhisselâm-'in Allah'ın kulu ve elçisi olduğuna, (Cebrail vasıtasıyla) Merçem'e: 'Ol' diye emrettiğı sözü ile olduğuna ve onun, Allah'ın yarattığı ruhlardan bir ruh olduğuna, cennetin hak olduğuna ve cehennemın hak olduğuna şâhitlik ederse, cennetin sekiz kapısından hangisinden girmek isterse, Allah Teâlâ -ameli az da olsa- onu oradan cennete girdirecektir."¹

Allah Teâlâ'dan bizi îmân üzere sâbit kılmasını ve îmân üzere vefat ettirmesini niçaz ederiz.

SORU:

İsa -aleyhisselâm- hakkında bize kısa bir bilgi verebilir misiniz?

CEVAP:

Hamd, yalnızca Allah'adır.

- İmran kızı Merçem, sâliha ve takvâ ehli bir kadın idi. O kadar gayret ve azimle ibâdet ederdi ki, ibâdet ve taatte zamanında onun benzeri hiç kimse yoktu.

Nitekim melekler, Allah Teâlâ'nın kendisini seçtiğini ona şöyle müjdelemişlerdi:

﴿ وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاكِ وَطَهَّرَكِ وَأَصْطَفَاكِ عَلَى نِسَاءِ

الْعَالَمِينَ ﴿٤٢﴾ يَا مَرْيَمُ اقْنُيْ لِرَبِّكِ وَاسْجُدِي وَارْكَعِي مَعَ الرَّاكِعِينَ ﴿٤٣﴾ ﴾

[سورة آل عمران الآيتان: ٤٢ - ٤٣]

"(Ey Muhammed! Hatırlar mısın?) Melekler şöyle demişlerdi: Ey Merçem! Allah seni (kendisine itaat etmen için) seçti, seni (her türlü kötü ahlaktan) temizledi ve seni âlemlerin kadınlarına tercih etti (üstün kıldı). Ey Merçem! Rabbine itaate devam et (huşu ile namaza dur), secde et ve rükû edenlerle birlikte sen de rükû et."²

¹ Buhârî, hadis no: 2222, Müslim, hadis no: 155

² Âl-i İmran Sûresi: 42-43

- Sonra melekler Merÿem'i, Allah Teâlâ'nın kendisine bir çocuk vereceğini, onu 'kun' 'ol' kelimesiyle yaratacağını, onun da hemen oluvereceğini ve bu çocuğun isminin de İsa Mesih olacağını, onun dünya ve âhirette şânının yüce olacağını, İsrailoğullarına bir elçi olarak gönderileceğini, ona yazmağı, hikmeti, Tevrât'ı ve İncil'i öğreteceğini ve onun, kendisinden başka hiçbir peygamberde olmayan bazı özelliklere ve mucizelere sahip olacağını müjdelemişlerdi.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ إِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِّنْهُ اسْمُهُ الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٤٥﴾ وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٤٦﴾ قَالَتْ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَمْ يَمَسِّنِي بَشَرٌ قَالَ كَذَلِكَ اللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٤٧﴾ ﴾ [سورة آل عمران الآيات: ٤٥-٤٧]

"(Ey Muhammed! Hatırlar mısın?) Melekler şöyle demişlerdi: Ey Merÿem! Şüphesiz ki Allah sana kendisinden bir Kelime'yi (Allah'ın ona ol demesiyle hemen olacak bir erkek çocukla) müjdeler. Adı Merÿem oğlu İsa Mesih'tir. Dünyada da, âhirette de şânı yüce ve (kıyâmet günü) Allah katında yakın kılınanlardan olacaktır. O, beşikte iken ve yetişkinlik halinde (Allah'ın kendisine vahyettiği şeylerle) insanlara konuşacaktır. (O aynı zamanda) sâlihlerden olacaktır. Merÿem (bu işe şaşırmış bir halde): Rabbim! dedi. Bana bir erkek eli değmediği (evli veya iffetsiz olmadığı) halde nasıl çocuğum olur? Melek şöyle dedi: İşte Allah, dilediğini böyle yaratır. O, bir işin olmasını dileyinçe, ona sadece 'ol' der, o da hemen oluverir." ¹

- Sonra Allah Teâlâ, meleklerin Merÿem -aleyhasselâm-'ı İsa ile müjdelediklerini haber vermiş, İsa -aleyhisselâm-'ı şerefliendirmesi ve onu mucizelerle desteklemesi hakkında şöyle buyurmuştur:

¹ Âl-i İmran Sûresi: 45-47

﴿وَيُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ ﴿٤٨﴾ وَرَسُولًا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ
 أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ أَنِّي أَخْلُقُ لَكُمْ مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَأَنْفُخُ
 فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُبْرِئُ الْأَكْمَهَ وَالْأَبْرَصَ وَأُحْيِي الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِ اللَّهِ
 وَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا تَأْكُلُونَ وَمَا تَدَّخِرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّكُم إِن كُنتُمْ مُّؤْمِنِينَ
 ﴿٤٩﴾ وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَلَأَحَدًا لَّكُمْ بَعْضَ الَّذِي حُرِّمَ
 عَلَيْكُمْ وَجِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ﴿٥٠﴾ إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ
 فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ ﴿٥١﴾﴾ [سورة آل عمران الآيات: ٤٨ - ٥١]

"(Melekler İsa hakkında Merÿem ile konuşurken onun şu sıfatlarını da ilâve ettiler:) Allah ona yazmayı, hikmeti, Tevrat'ı ve İncil'i öğretecektir. Onu İsrailoğullarına elçi olarak gönderecek (o da onlara şöyle diyecektir:) Size Rabbiniz tarafından bir mûcizeyle gönderildim: Ben size çamurdan kuş şekline benzer bir şey yapar içine üflerim, o da Allah'ın izniyle hemen kuş oluverir. Keza ben anadan doğma körü ve abraşı iyileştirir, hatta Allah'ın izniyle ölüleri diriltirim. Evlerinizde ne ülediğinizi ve biriktirip sakladıklarınızı da bilirim. Eğer inanıyorsanız, elbette bunlarda sizin için apaçık ibretler vardır. (İsa:) Keza ben, benden önce gelen Tevrât'ı doğrulayıcı olarak ve (Allah tarafından) size haram kılınan bazı şeyleri (Allah'tan bir hafiflik ve rahmet olsun diye) helâl kılmam için geldim. Doğrusu ben, (söylediğim şeylerin doğru olduğuna delil olarak) size Rabbinizden bir mucize getirdim. O halde Allah'tan korkun ve (Allah'tan size haber verdiğim şeylerde) bana itaat edin. Şüphesiz ki Allah, hem sizin, hem de benim Rabbidir. Öyleyse, yalnızca O'na ibâdet edin. İşte dosdoğru yol budur." ¹

- Yaratma konusunda mutlak kemâliyet, Allah Teâlâ'ya âittir. O dilediğini, nasıl isterse öyle yaratır. Nitekim O, Âdem -aleyhisselâm-'ı topraktan, babasız ve anasız olarak yaratmıştı. Hawvâ -aleyhassselâm-'ı ise, Âdem -aleyhisselâm-'ın kamurga kemiğinden babasız ve anasız olarak yaratmış ve Âdem -aleyhisselâm-'ın neslini de bu baba ve anadan kılmıştır. İsa -aleyhisselâm-'ı da babasız olarak sadece anadan yaratmıştır. Her şeyi yaratan ve her şeyi hakkıyla bilen Allah Teâlâ, her türlü noksan sıfatlardan münezzehtir.

¹ Âl-i İmran Sûresi: 48-51

- Allah Teâlâ, Kur'an-ı Kerim'de İsa -aleyhisselâm-'ın dünyaya nasıl geldiğini tam olarak noksansız bir şekilde açıklamıştır.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿وَأَذْكُرُ فِي الْكِتَابِ مَرْيَمَ إِذِ انْتَبَذَتْ مِنْ أَهْلِهَا مَكَانًا شَرْقِيًّا ﴿١٦﴾ فَأَتَّخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا ﴿١٧﴾ قَالَتْ إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ إِنْ كُنْتَ تَقِيًّا ﴿١٨﴾ قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَامًا زَكِيًّا ﴿١٩﴾ قَالَتْ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَلَمْ يَمَسِّنِي بَشَرٌ وَلَمْ أَكُ بَغِيًّا ﴿٢٠﴾ قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكِ هُوَ عَلَى هَيْنٌ ﴿٢١﴾ وَلَنَجْعَلَنَّ آيَةً لِلنَّاسِ وَرَحْمَةً مِّنَّا وَكَانَ أَمْرًا مَّقْضِيًّا ﴿٢١﴾﴾ [سورة مريم الآيات: ١٦-٢١]

"(Ey Muhammed!) Kitab'ta (bu Kur'an'da) Merzem'i de an! Hani o, âilesinden ayrılıp (kendi evlerine göre) doğu tarafında bir yere çekiliverdi. Onlarla kendisi arasına bir perde gerdi. Biz de ona Ruh'umuzu (Cebrail'i) gönderdik de, ona tam bir insan şeklinde görünürdü. Merzem irkildi ve: Ben, senden (bana bir kötülük yapmandan) Rahmana sığınırım, dedi. Eğer Allah'tan korkup haramdan sakınan bir kimse isen. (Cebrail:) Ben, sana (günahlardan arınmış) tertemiz bir erkek çocuk bağışlamam için Rabbinin (sana gönderdiği) bir elçisiyim, dedi. Merzem (ona): Bana (helâl yoldan evlenme yoluyla) bir tek erkek eli değmemiş ve ben iffetsiz bir kadın da değil iken nasıl oğlum olabilir ki? (Cebrail Merzem'e:) Öyledir (Nitekim dediğin gibidir. Sana hiçbir erkek eli değmemiş ve sen iffetsiz bir kadın da değildin), ama Rabbin: Bu iş bana pek kolaydır. Çünkü biz onu insanlara kudretimizin bir alameti ve tarafımızdan bir rahmet kılacağız ve artık bu, (Levh-i Mahfuz'da) hükme bağlanmış, olup bitmiş bir iştir, dedi." ¹

- Cebrail -aleyhisselâm- ona böyle söyleyince Merzem, Allah Teâlâ'nın takdir ettiği şeyi teslim olmuş, bunun üzerine Cebrail -aleyhisselâm- Merzem'in gömleğinin yakasından üflemişti.

¹ Merzem Sûresi: 16-21

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ فَحَمَلَتْهُ فَانْتَبَذَتْ بِهِ مَكَانًا قَصِيًّا ﴿٢٢﴾ فَأَجَاءَهَا الْمَخَاضُ إِلَى جِذْعِ النَّخْلَةِ

قَالَتْ يَلَيْتَنِي مِتُّ قَبْلَ هَذَا وَكُنْتُ نَسِيًّا مَنْسِيًّا ﴿٢٣﴾ [سورة مريم الآيتان: ٢٢ - ٢٣]

"(Cebrail -aleyhisselâm- gömleğinin yakaşından üfledikten ve üfürüğü onun rahmine ulaştıktan sonra) Merÿem ona (İsa'ya) hâmile kaldı. Bunun üzerine onunla (karnındaki çocukla insanlardan) uzak bir yere çekildi. Doğum sancısı, onu bir hurma ağacına sığdırdı. Keşke ben, bundan (bu günden) önce öleseydim de unutulup gitseydim, dedi."¹

- Sonra Allah Teâlâ, Merÿem'e su ve yiyecek göndermiş ve ona hiç kimseyle konuşmamasını emretmişti.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ فَنَادَتْهَا مِنْ تَحْتِهَا أَلَا تَحْزَنِي قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ تَحْتَكِ سَرِيًّا ﴿٢٤﴾ وَهَزِيءَ إِلَيْكَ بِجِذْعِ

النَّخْلَةِ سَقَطَ عَلَيْكَ رُطْبًا جَنِيًّا ﴿٢٥﴾ فَكُلِي وَأَشْرَبِي وَقَرِّي عَيْنًا فَإِمَّا تَرِينَّ مِنَ الْبَشَرِ أَحَدًا

فَقُولِي إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا فَلَنْ أُكَلِّمَ الْيَوْمَ إِنْسِيًّا ﴿٢٦﴾ [سورة مريم الآيات: ٢٤ - ٢٦]

"Derken, (Cebrail veya İsa), ona aşağıdan şöyle seslendi: Sakın üzülme! dedi. Rabbin senin alt yanında bir su arki meydana getirdi. Haşdi, hurma dalını kendine doğru silkele, üzerine taze hurmalar dökülsün. Artık ye, iç ve (çocukla) gözün aydın olsun! Eğer herhangi bir insana rastlarsan (ve sana bu konuda sorarsa, ona): Ben Rahman'a oruç (susma orucu) adamıştım, o sebeple bugün hiç kimseyle konuşmayacağım, de."²

- Sonra Merÿem -aleyhasselâm- çocuğu İsa'ı kucığında taşıyarak kavmine gelmişti. Kavmi onu bu halde görünce kendisine gerçekten kötü bir iş yaptığını söylemişler ve bunu reddetmişlerdi. Merÿem -aleyhasselâm- onlara hiçbir cevap vermemiş ve bu çocuğu göstererek: Ona sorun, o size haber verecektir, diye işâret etmişti.

¹ Merÿem Sûresi: 22-23

² Merÿem Sûresi: 24-26

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿فَأَتَتْ بِهِ قَوْمَهَا تَحْمِلُهُ، قَالُوا يَا مَرْيَمُ لَقَدْ جِئْتِ شَيْئًا فَرِيًّا ﴿٢٧﴾ يَتَّخِذَتَ هَهُنَا مِمَّا
كَانَ أَبُوكِ أَمْرًا سَوِيًّا وَمَا كَانَتْ أُمَّكِ بَغِيًّا ﴿٢٨﴾ فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ قَالُوا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَنْ كَانَ فِي الْمَهْدِ
صَبِيًّا ﴿٢٩﴾﴾ [سورة مريم الآية: ٢٧-٢٩]

"Nihâyet (Merçem) onu (kucağında) taşıyarak kavmine getirdi. (Kavmi onu bu halde görünce ona) dediler ki: Ey Merçem! Hakikaten sen, çok kötü bir iş yaptın. Ey (salih bir adam olan) Harun'un kızkardeşi! Baban kötü bir insan değildi. Annen de iffetsiz bir kadın değildi! Merçem, (sormaları ve onunla konuşmaları için) çocuğu gösterdi. Onlar: Beşikteki bebekle nasıl olur da konuşuruz? dediler."¹

- İsa -aleyhisselâm- beşikte bir bebek olmasına rağmen onlara hemen şöyle cevap vermişti:

﴿قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ ءَاتَنِي الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي نَبِيًّا ﴿٣٠﴾ وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ
وَأَوْصَنِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا ﴿٣١﴾ وَبَرًّا بِوَالِدَتِي وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا شَقِيًّا ﴿٣٢﴾
وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا ﴿٣٣﴾﴾ [سورة مريم الآية: ٣٠-٣٣]

"(Derken bebek:) Ben, Allah'ın kuluğum, dedi. O, bana kitabı (İncil'i) verdi, beni peygamber olarak görevlendirdi. Nerede olursam olayım beni mübarek (hayır ve faydası bol) kıldı. Yaşadığım müddetçe bana namazı (devamlı ve vaktinde kılmamı) ve zekâtı farz kıldı. Anneme saygılı, hayırlı evlat kılıp, asla zorba, bedbaht ve hayırsız biri yapmadı. Doğduğum gün de, öleceğim gün de, kabirden kalkıp dirileceğim gün de selâm üzerime olsun!"²

- Kur'an-ı Kerim'de zikredilen bu şeyler, Allah'ın kulu ve elçisi olan Merçem oğlu İsa -aleyhisselâm-'ın kıssasıdır. Fakat ehl-i kitap (yahudi ve hristiyanlar) onun hakkında görüş ayrılığına düştüler. Nitekim onlardan bir kesim: "Merçem oğlu İsa, Allah'ın oğludur", dediler. Başka bir kesim: "Merçem oğlu İsa, üç ilahtan biridir", dediler. Başka bir kesim ise: "Merçem oğlu İsa, Allah'tır", dediler. Başka bir kesim olan mü'minler ise onun hakkında: "Merçem oğlu İsa Allah'ın kulu ve elçisidir", dediler. İşte bu sonucusu hak olan sözdür.

¹ Merçem Sûresi: 27-29

² Merçem Sûresi: 30-33

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ذَلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ ﴿٣٤﴾ مَا كَانَ لِلَّهِ أَنْ يَتَّخِذَ مِنْ
وَلَدٍ سُبْحَانَهُ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٣٥﴾ وَإِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ
مُسْتَقِيمٌ ﴿٣٦﴾ فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ مَّشْهَدِ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٣٧﴾﴾

[سورة مريم الآيات: ٣٤ - ٣٧]

"(Ey Peygamber!) İşte hakkında (yahudi ve hristiyanların) şüphe ve tartışmalara girdikleri (sana vasfını ve haberini anlattığımız) Merhem oğlu İsa konusunda gerçeğin ta kendisi olan Allah'ın sözü budur. Allah'ın (kullarından) evlat edinmesi olacak iş değildir. O bundan münezzehdir! O, bir işi yapmak istedi mi, ona 'ol' der, o da hemen olur (O'na hiç bir şey engel olamaz). (İsa kavmine dedi ki:) İyî bilin ki (sizi O'na ibâdet etmeye çağırdığım) Allah, benim de Rabbim, sizin de Rabbidir. Öyleyse yalnızca O'na ibâdet edin. İşte dosdoğru yol budur. Sonra onun hakkında birtakım guruplar (yahudi ve hristiyanlar) kendi aralarında ayrılığa düştüler. Artık gerçeğin meydana çıkacağı o büyük (dehşetli) güne şahit olunduğu zaman, inkâr edenler helâk olsunlar!"¹

- İsrailoğulları dosdoğru yoldan sapınca ve Allah Teâlâ'nın çizdiği haram sınırlarını aşınca, zulmedip yer yüzünde bozgunculuk çıkardılar. Onlardan bir kesim ölümden sonraki yeniden dirilişi, hesabı ve azabı inkâr ettiler. Sonlarının ne olacağını hesap etmeden dünya zevklerine daldılar. İşte o zaman Allah Teâlâ, Merhem oğlu İsa'yı onlara bir elçi olarak gönderdi. İsa -alephisselâm- onlara Tevrat'ı ve İncil'i öğretmiştir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿وَيُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ ﴿٤٨﴾ وَرَسُولًا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ
أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِبَيِّنَاتٍ مِنْ رَبِّكُمْ أَنِّي أَخْلُقُ لَكُمْ مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَأَنْفُخُ
فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُبْرِئُ الْأَكْمَةَ وَالْأَبْرَصَ وَأُحْيِي الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِ اللَّهِ
وَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا تَأْكُلُونَ وَمَا تَدْخِرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّكُمْ إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

¹ Merhem Sûresi: 34-37

﴿٤٩﴾ وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَلَا حِجْلَ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ وَجِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا رَبَّكُمْ وَأَعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٥١﴾ [سورة آل عمران الآيات: ٤٨ - ٥١]

"(Melekler İsa hakkında Merÿem ile konuşurken onun şu sıfatlarını da ilâve ettiler:) Allah ona yazmayı, hikmeti, Tevrat'ı ve İncil'i öğretecektir. Onu İsrailoğullarına elçi olarak gönderecek (o da onlara şöyle diyecektir:) Size Rabbiniz tarafından bir mûcizeyle gönderildim: Ben size çamurdan kuş şekline benzer bir şey yapar içine üflerim, o da Allah'ın izniyle hemen kuş olur. Keza ben anadan doğma körü ve abraşı iyileştirir, hatta Allah'ın izniyle ölüleri diriltirim. Evlerinizde ne ürettiğinizi ve biriktirip sakladıklarınızı da bilirim. Eğer inanıyorsanız, elbette bunlarda sizin için apaçık ibretler vardır. (İsa:) Keza ben, benden önce gelen Tevrât'ı doğrulayıcı olarak ve (Allah tarafından) size haram kılınan bazı şeyleri (Allah'tan bir hafiflik ve rahmet olsun diye) helâl kılmam için geldim. Doğrusu ben, (söylediğim şeylerin doğru olduğuna delil olarak) size Rabbinizden bir mucize getirdim. O halde Allah'tan korkun ve (Allah'tan size haber verdiğim şeylerde) bana itaat edin. Şüphesiz ki Allah, hem sizin, hem de benim Rabbidir. Öyleyse, yalnızca O'na ibâdet edin. İşte dosdoğru yol budur."¹

- Allah Teâlâ, bir hidâyet ve nûr olması ve Tevrat'ta olanları tasdik edici olması için İsa -alephisselâm-'a İncil'i indirmiştir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿وَقَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَرِهِم بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَآتَيْنَاهُ الْإِنجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٦﴾﴾

[سورة المائدة الآية: ٤٦]

"O peygamberlerin izlerince Merÿem oğlu İsa'yu, kendisinden önceki Tevrat'ı tasdik edici olarak gönderdik. Ona da; hem kendisinden önceki Tevrat'ı tasdik etmesi, hem de takvâ sahiplerine (müttakilere) hidâyet ve öğüt olması için içinde hidâyet ve nur bulunan İncil'i verdik."²

¹ Âl-i İmran Sûresi: 48-51

² Mâide Sûresi: 46

- İsa -aleyhisselâm-, kendisinden sonra Allah tarafından gönderilen ve adı Ahmed olan bir elçinin (peygamberin) geleceğini müjdelemiştir. O peygamber de Muhammed -sallallahu alehi ve sellem-'dir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَبْنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ
وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدٌ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٦﴾ ﴾

[سورة الصف الآية: ٦]

"(Ey Muhammed! Hatırlar mısın) Merçem oğlu İsa: Ey İsrailoğulları! Ben, benden önce gönderilmiş olan Tevrat'taki şeyleri doğrulayıcı ve benden sonra gelecek olan Ahmed adındaki elçiyi (peygamberi) de müjdeleyici olarak Allah'ın size gönderdiği bir elçisiyim, demişti. Fakat İsa'nın müjdelediği elçi (Muhammed) açık delillerle gelince, bu apaçık bir sihirdir, dediler."¹

- İsa -aleyhisselâm-, İsrailoğullarını yalnızca Allah Teâlâ'ya ibâdet etmeye ve onları, Tevrat ve İncil'in hükümlerine göre yaşamağa dâvet etmeye, onlarla tartışmaya ve onların izledikleri yolun bozukluğunu onlara açıklamaya başlamıştı. Onların bu konuda inatlarını görüp onlardaki inkârın (küfrün) belirtilerini hissedince, kavmine şöyle seslenmişti:

"Allah'ın dînine yardım etmede kim benimle beraber olacak? demişti. Sayıları on iki olan Havârilere kendisine îmân etmişti.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ فَلَمَّا أَحَسَّ عِيسَى مِنْهُمُ الْكُفْرَ قَالَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْخَوَارِجُ
فَحَنُّ أَنْصَارُ اللَّهِ ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَأَشْهَدُ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٥٤﴾ رَبَّنَا ءَامَنَّا بِمَا أَنْزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا
الرَّسُولَ فَأَكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ ﴿٥٣﴾ ﴾ [سورة آل عمران الآيتان: ٥٣ - ٥٤]

"İsa onların inkârlarında ısrar ettiklerini hissedince, Allah'ın dînine yardım etmede kim benimle beraber olacak? dedi. Havâriiler²: Allah'ın dîninin yardımcısı biziz. Biz Allah'a

¹ Saff Sûresi: 6

² Havâri: İnsanın en seçkin, en has dostu ve yardımcısı anlamlarına gelir.

îmân ettik. Ey İsa, bizim müslüman olup Allah'a itaat ettiğimize sen de şâhid ol! Ey Rabbimiz! İndirdiğin kitaba (İncil'e) îmân ettik ve Elçine (İsa'ya) uyduk. Sen de bizi, (birliğini -vahdâniyyetini- ve peygamberlerini tanıyan) şahitlerle birlikte yaz, dediler." ¹

- Allah Teâlâ, İsa -aleyhisselâm-ı, O'nun kudretini hatırlatan, ruhu eğiten, Allah'a ve âhiret gününe îmânı ortaya çıkarıp canlandıran büyük mucizelerle desteklemişti.

Nitekim İsa -aleyhisselâm- çamurdan kuş şekline benzer bir şey yapar içine üflerdi, o da Allah'ın izniyle hemen kuş oluverirdi. Yine, anadan doğma körü ve abraşı iyileştirir, Allah'ın izniyle ölüleri diriltirdi. İnsanlara evlerinde ne biriktirip sakladıklarını haber verirdi. Bunun üzerine yahudiler, Allah Teâlâ'nın kendilerine peygamber olarak gönderdiği İsa -aleyhisselâm-'a düşmanlık etmeye, insanları ondan yüz çevirtmeye, onu yalanlamaya ve annesini zinâ etmekle suçlamaya başladılar.

- Yahudiler, zayıf ve fakir kimselerin kendisine îmân etmeye ve onun çevresinde toplanmaya başladıklarını gördüklerinde, onu öldürmek için tuzak kurdular. Romalıları onun aleyhine kışkırttılar ve İsa'nın dâvetine izin verdiği takdirde hükümdarlığının yok olacağı konusunda Roma İmparatoruna şüphe vermeye çalıştılar. Bunun üzerine Roma İmparatoru bir ferman çıkararak İsa'nın yakalanmasını ve çarmıha gerilmesini emretti.

Allah Teâlâ, İsa -aleyhisselâm-ı ihbar eden münâfiği, İsa -aleyhisselâm-'a benzetti. Bunun üzerine askerler onu, İsa -aleyhisselâm- olduğunu zannederek yakalayıp çarmıha gerdiler. Böylece Allah Teâlâ, onu çarmıha gerilmekten ve öldürülmekten kurtardı.

Nitekim Allah Teâlâ yahudiler hakkında şöyle buyurmuştur:

﴿ وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ اللَّهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَكِنْ شُبِّهَ لَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا اتِّبَاعَ الظَّنِّ وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا ﴿١٥٧﴾ بَل رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿١٥٨﴾ ﴾ [سورة النساء الآيتان: ١٥٧ - ١٥٨]

"Ve (alaflı bir şekilde: Kendisinin) 'Allah'ın elçisi (olduğunu iddiâ eden) Merçem oğlu İsa'yu öldürdük' demeleri yüzünden onları lânetledik. Oysa onlar, İsa'yu ne öldürdüler, ne de çarmıha gerdiler. Fakat çarmıha gerdikleri kişi, onlara İsa gibi gösterildi (İsa'ya benzeyen birisini o zannederek çarmıha gerdiler).Onun hakkında görüş ayrılığına düşenler, işin doğrusundan şüphe ve şaşkınlık içindedirler. Onlar, zanna uymaktan başka hiçbir bilgileri yoktur. Onlar, İsa'yu öldürdüklerine kesin olarak inanmamakta, aksine bu

¹ Âl-i İmrân Sûresi: 52-53

konuda zanna dayanmaktadırlar. Bilakis Allah, onu (İsa'ı, bedeni ve ruhu ile) kendi katına kaldırmıştır (ve onu inkâr edenlerden temizlemiştir). Allah, (mülkünde) güçlüdür, (her işinde) hikmet sahibidir."¹

- İsa -aleyhisselâm-, ölmemiştir. Aksine Allah Teâlâ onu katına yükseltmiştir. Kıyâmet gününden önce yerüzüne inecek, Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in dînine tâbi olacaktır. İsa -aleyhisselâm-'ı öldürdüklerini ve onu çarmıha geldiklerini iddiâ eden yahudileri ve kendisi hakkında aşırıya giderek: "O, Allah'tır" veya "O, Allah'ın oğludur" veyahut "O, üç ilahtan biridir", diyen hıristiyanları yalanlayacaktır.

Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

((وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَيُوشِكَنَّ أَنْ يَنْزِلَ فِيكُمْ ابْنُ مَرْيَمَ حَكَمًا
مُقْسِطًا، فَيَكْسِرَ الصَّلِيبَ، وَيَقْتُلَ الْخِنْزِيرَ، وَيَضَعَ الْجِزْيَةَ، وَيَفِيضَ الْمَالَ حَتَّى
لَا يَقْبَلَهُ أَحَدٌ.)) [متفق عليه]

"Nefsim elinde olan Allah'a yemin olsun ki, Merÿem oğlu İsa'nın (İslâm şeriatını uygulamak üzere) adâletli bir hâkim olarak (gökten) aranıza (bu ümmete) inmesi, haçı kırması, domuzu öldürmesi ve cizyeyi kaldırması pek yakındır. Mal öyle çoğalacak ki zekâtı kabul edecek kimse olmayacaktır."²

- İsa -aleyhisselâm- kıyâmet gününden önce yerüzüne inince, ehl-i kitap kendisine îmân edeceklerdir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ وَإِنْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ إِلَّا لَيُؤْمِنَنَّ بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا

[سورة النساء الآية: ١٥٩]

"(Âhir zamanda İsa'nın yerüzüne inmesinden sonra) Ehl-i kitaptan, ölümünden önce herkes ona îmân edecektir (ona îmân etmeyen hiç kimse kalmayacaktır). Kıyâmet gününde de (İsa, kendisini yalanlayana ve tasdik edene) şâhitlik edecektir."³

¹ Nisâ Sûresi: 157-158

² Buhârî, hadis no: 2222, Müslim, hadis no: 155

³ Nisâ Sûresi: 156-158

- Merçem oğlu İsa, Allah'ın kulu ve elçisidir. Allah Teâlâ onu, İsrailoğullarına doğru yol göstermesi ve onları yalnızca Allah'a ibâdet etmeçe çağırması için göndermiştir.

Nitekim Allah Teâlâ, yahudi ve hıristiyanlara şöyle buçurmuştur:

﴿يَتَاهَلْ الْكِتَابِ لَا تَقُولُوا فِي دِينِكُمْ وَلَا تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ إِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ اللَّهِ وَكَلِمَتُهُ أَلْقَاهَا إِلَى مَرْيَمَ وَرُوحٌ مِنْهُ فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَا تَقُولُوا ثَلَاثَةٌ أَنْتَهُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنَّمَا اللَّهُ إِلَهُ وَحْدٌ سُبْحَانَهُ أَنْ يَكُونَ لَهُ وَلَدٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿١٧١﴾﴾

[سورة النساء الآية: ١٧١]

"Ey Ehl-i kitap! Dininiz konusunda haddi aşmayın ve Allah hakkında haktan başka bir şey söylemeyin. Merçem oğlu İsa Mesih sadece Allah'ın elçisi ve Merçem'e ulaştırdığı kelimesidir. Allah tarafından gelen bir ruhtur. Gelin Allah'a ve elçilerine îmân getirin, 'ilahlar üçtür' demeyin. Kendi iyiliğiniz için bundan vazgeçin. Allah ancak tek bir ilahdır. O, çocuğu olmaktan münezzehtir. Göklerde ve yerde ne varsa, hepsi O'nundur. Koruyan ve yöneten olarak Allah yeter." ¹

- İsa -aleyhisselâm-'ın Allah'ın oğlu olduğunu söylemek, çok tehlikeli bir söz ve büyük bir münkerdir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buçurmuştur:

﴿وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا ﴿٨٨﴾ لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئًا إِدًّا ﴿٨٩﴾ تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَنْفَطَرْنَ مِنْهُ وَتَنْشَقُّ الْأَرْضُ وَتَخِرُّ الْجِبَالُ هَدًّا ﴿٩٠﴾ أَنْ دَعَوْا لِلرَّحْمَنِ وَلَدًا ﴿٩١﴾ وَمَا يَنْبَغِي لِلرَّحْمَنِ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا ﴿٩٢﴾ إِنْ كُلُّ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِلَّا آتِي الرَّحْمَنِ عَبْدًا ﴿٩٣﴾﴾

[سورة مريم الآيات: ٨٨ - ٩٣]

¹ Nisâ Sûresi: 171

"(O kâfirler:) Rahman evlat edindi, dediler.Siz (bunu söylemekle) çok çirkin bir şeyi ileri sürdünüz ki nerdeyse gökler çatlayacak, yer yarılacak ve dağlar yıkılıp çökecektir! Rahman'a evlat isnad etmelerinden dolayı! Halbuki evlat edinmek, Rahman'ın şânına yakışmaz. Göklerde ve yerde kim varsa, (kıyâmet günü) hepsi Rahman'a (zelil bir) kul olarak gelecektir."¹

- Merçem oğlu İsa bir insan, Allah'ın kulu ve elçisidir. Her kim, Merçem oğlu İsa Mesih'in, Allah olduğuna inanırsa, kâfir olur.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ وَقَالَ الْمَسِيحُ
يَبْنِي إِسْرَائِيلَ أَعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ إِنَّهُ مَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ
وَمَأْوَهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِن أَنْصَارٍ ﴾ [سورة المائدة الآية: ٧٢]

"Allah, kesinlikle Merçem oğlu Mesih'tir diyenler, muhakkak kâfir olmuşlardır. Oysa Mesih: Ey İsrailoğulları! Rabbim ve Rabbiniz olan Allah'a ibâdet edin. Zirâ her kim, Allah'a şirik koşarsa, Allah ona cenneti haram kılar ve onun varacağı yer de ateştir. Zâlimler için (onları cehennemden kurtaracak) yardımcıları da yoktur, demişti."²

- Her kim, Merçem oğlu İsa Mesih, Allah'ın oğlu olduğunu ve/ya üç ilahtan biri olduğunu söylerse, kâfir olur.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ ثَالِثُ ثَلَاثَةٍ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا إِلَهُ وَحْدٌ
وَإِن لَّمْ يَنْتَهُوا عَمَّا يَقُولُونَ لَيَمَسَّنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴾ [سورة المائدة الآية: ٧٣]

[سورة المائدة الآية: ٧٣]

¹ Merçem Sûresi: 88-93

² Mâide Sûresi: 72

"(Hıristiyanlardan:) 'Allah üç ilahtan biridir' diyenler kâfir oldular.Halbuki bir tek ilahtan başka ilah yoktur. Eğer söylediklerinden (bu bâtil iddiâlarından) vazgeçmezlerse, içlerinden kâfir kalanlara mutlaka acıklı bir azap dokunacaktır." ¹

- Bu sebeple Merÿem oğlu İsa Mesih, bir anneden dñnÿa gelen, uyuşan, içen, ayağa kalkan, uşşayan, acı duyan ve ağlayan normal bir insandı. İlah ise, böyle şeylerden münezzehtir.O halde Merÿem oğlu İsa Mesih, nasıl ilah olabilir? Aksine o, Allah'ın kulu ve elçisidir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ وَأُمُّهُ
صَدِيقَةٌ كَأَنَّا يَأْكُلَانِ الطَّعَامَ أَنْظِرْ كَيْفَ نَبِّئُ لَهُمُ الْآيَاتِ ثُمَّ
أَنْظِرْ أَنِّي يُؤْفَكُونَ ﴾ [سورة المائدة الآية: ٧٥]

"Merÿem oğlu İsa Mesih sadece bir elçidir. Nitekim ondan önce de elçiler gelip geçmiştir. Onun annesi de çok dürüst, son derece iffetli bir kadındı. Her ikisi de (diğer insanlar gibi) yemek yerlerdi.(Eş Peygamber!) Bak. Biz onlara delilleri nasıl açıklıyoruz. Sonra bak nasıl oluyor da akılları çelinip bu hakikatlerden vazgeçiyorlar!"²

- Yahudiler, hıristiyanlar, haçlılar ve onlara uyanlar -Allah'ın lâneti onların üzerine olsun-, Merÿem oğlu İsa Mesih'in dñnini tahrif edip değıştirdiler ve şöyle dediler:

"Allah, insanlığı kurtarmak için öldürölmek ve çarımha gerilmek sûretiyle oğlu Mesih'i fedâ etti. Bu sebeple bir kimsenin dilediğini yapmasında bir sakınca yoktur. Çünkü İsa bütün günahları üstlenmiştir."

-Onlar, bunu hıristiyanlar arasında yaydılar, hatta bunu inançlarından bir bölüm haline getirdiler. Bütün bu söylenenler, bâtil ve Allah Teâlâ'ya iftira ve O'nun hakkında bilgisizce konuşmaktır.Aksine herkes, yaptıklarının rehini ve esiri olacaktır.İnsanların hayatı, üzerinde yürüyecekleri düzgün bir metod üzere olmadıkça ve helal ve haram sınırlarını bilmedikçe düzelmez.

- Bakın onlar, nasıl da yalan isnad ederek Allah Teâlâ'ya iftira ediyorlar ve Allah Teâlâ hakkında hak olmayan şeyi söylüyorlar.

¹ Mâide Sûresi: 73

² Mâide Sûresi: 75

Nitekim Allah Teâlâ onlar hakkında şöyle buyurmuştur:

﴿ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ يَكْتُمُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لِيَشْتَرُوا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ ﴾ ﴿٧٩﴾

[سورة البقرة الآية: ٧٩]

"Elleriyle bir kitap yazıp, sonra onu az bir bedel karşılığında satmak için: 'Bu Allah katındandır' diyenler (hahamlar) helâk olsunlar! Onlar, elleriyle yazdıklarından dolayı helâk olsunlar! Onlar, kazandıklarından dolayı helâk olsunlar!"¹

- Allah Teâlâ, hıristiyanlardan, İsa -aleyhisselâm-'ın getirdiği dîne göre hareket edip ona göre yaşayacaklarına dâir kesin söz almıştı. Fakat onlar bunu değiştirip tahrif ettiler ve kendi aralarında anlaşmazlığı düştüler, sonra da ondan yüz çevirdiler. Bundan dolayı Allah Teâlâ, dünyada aralarına düşmanlık ve kini salmakla, âhirette de onları şiddetli bir azaba çarptırmakla cezalandırmıştır.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرِي أَخَذْنَا مِيثَقَهُمْ فَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ فَأَغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَسَوْفَ يُنَبِّئُهُمُ اللَّهُ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴾ ﴿١٤﴾ [سورة المائدة الآية: ١٤]

"Biz, hıristiyanlarız' (İsa Mesih'e uyanlardanız) diyenlerden de (peygamberlerine uymaları ve ona yardım etmeleri konusunda) kesin söz almıştık. Fakat onlar da kendilerine tebliğ olunan derslerden bir çoğunu unuttular (ona göre hareket etmeyi bıraktılar). Bu yüzden Biz de onların aralarına kıyâmet gününe kadar sürecek düşmanlık ve kin saldık. Allah, (hesap günü, dünyada) yapmakta olduklarını onlara haber verecektir."²

- İsa -aleyhisselâm- kıyâmet günü Âlemlerin Rabbi'nin huzurunda duracak, Rabbi, herkesin gözü önünde ona İsrailoğullarına ne söylediğini soracaktır.

¹ Bakara Sûresi: 79

² Mâide Sûresi: 14

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يٰعِيسَىٰ ابْنَ مَرْيَمَ ۗ أَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَأُمِّي ٱلْهَيْبِينَ مِن
دُونِ ٱللَّهِ ۗ قَالَ سُبْحٰنَكَ مَا يَكُونُ لِي ۙ أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقِّ ۙ إِن كُنتَ قُلْتَهُ ۖ فَقَدْ عَلِمْتَهُ ۗ
تَعَلَّمُ مَا فِي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ ۚ إِنَّكَ أَنْتَ عَٰلِمُ ٱلْغُيُوبِ ﴿١١٦﴾ مَا قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا مَا
أَمَرْتَنِي بِهِ ۗ أَن ٱعْبُدُوا ٱللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ وَكُنْتُمْ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَّا دُمْتُمْ فِيهِمْ ۗ فَلَمَّا تَوَقَّيْتَنِي كُنْتَ
أَنْتَ ٱلرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ وَأَنْتَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿١١٧﴾ إِن تَعَدَّيْتَهُمْ فٱتَّهَمْ عِبَادَكَ وَإِن تَغْفِرْ لَهُمْ
فَإِنَّكَ أَنْتَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿١١٨﴾﴾ [سورة المائدة الآيات: ١١٦-١١٨]

"(Kıyâmet günü) Allah: Ey Merÿem oğlu İsa! İnsanlara, 'Beni ve annemi Allah'ın dışında (ibâdet edilen) iki ilah edin' diye sen mi söyledin, buyurduğu zaman o, 'Hâşâ! Seni tenzih ederim. Benim insanlara haktan başka bir şey söylemem bana yakışmaz. Hem ben bunu söyleseydim, şüphesiz sen onu bilirdin (çünkü hiçbir şey, sana gizli-saklı kalmaz). Sen nefsimde (gizli) olanı bilirsin, halbuki ben, senin nefsinde olanı bilemem. Şüphesiz ki sen, gizlilikleri (gizli-açık her şeyi) hakkıyla bilensin. Benim onlara söylediğim, senin bana emrettiğin şeyden başkası değildir. O da, hem benim Rabbim, hem de sizin Rabbiniz olan Allah'a ibâdet edin, sözüdür. Aralarında bulunduğum sürece onların yaptıklarına şahit idim. (Yerÿüzünde) ecelimi tamamlayınca (ve beni canlı olarak göğe yükseltince), artık onların üzerine (gizli olan amellerine) sen gözetleyici oldun. Sen, her şeyi hakkıyla görörsün. Eğer sen onlara azap edersen, şüphesiz ki onlar senin kullarıdır (onların durumu en iyi bilen sensin.Adâletinle onlara dilediğini yaparsın). Eğer onları (rahmetinle) bağışlarsan, sen (mülkünde) güçlüdür, (her işinde) hikmet sahibisin."¹

- Allah Teâlâ, İsa -aleyhisselâm-'a uyan ve îmân edenlerin kalplerinde şefkat ve merhamet yaratmıştır. Onlar, Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'e îmân eden mü'minlere sevgi ve muhabbet beslemekte, başkalarından daha yakındırlar.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

¹ Mâide Sûresi: 116-118

﴿ تَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذِينَ ءَامَنُوا الْيَهُودَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا ﴾
 وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُم مَّوَدَّةً لِلَّذِينَ ءَامَنُوا الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرِيءُ ذَلِكَ بِأَنَّ
 مِنْهُمْ قَيْسِيِينَ وَرُهْبَانَا وَأَنَّهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٨٢﴾ [سورة المائدة الآية: ٨٢]

"(Ey Peygamber!) Sen, düşmanlık bakımından insanlar içerisinde îmân edenlere en şiddetli olanların (inatları, inkârları ve hakkı küçük görmeleri sebebiyle) yahudiler ile müşrikler (Allah'a ortak koşanlar) olduğunu bulursun. Onlar içerisinde îmân edenlere sevgi bakımından en çok yakınlık duyanların ise 'biz hıristiyanlarız' diyenleri bulursun. Çünkü onların içerisinde keşişler ve râhipler vardır ve onlar (hakkı kabul etmekten) büyüklük taslamazlar." ¹

- Merçem oğlu İsa, İsrailoğullarına gönderilen peygamberlerin sonucusudur. Allah Teâlâ ondan sonra, İsmail -aleyhisselâm-'in soyundan olan Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'i bütün insanlara peygamber olarak göndermiştir. Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- nebî ve rasûllerin sonucusudur. ²

İSA -ALEYHİSSELÂM-'IN YARATILIŞI NASIL GERÇEKLEŞMİŞTİR?

1. Allah Teâlâ, Cebrail -aleyhisselâm-'a, Merçem -aleyhisselâm-'in yakasına üflemesini emretmiş, Cebrail -aleyhisselâm- da bunu derhal yerine getirmiş ve Cebrail -aleyhisselâm-'in üfürüğü -Allah'ın izniyle- Merçem -aleyhisselâm-'in fercinden rahmine girmiş ve Allah Teâlâ'nın yarattığı bir ruh haline gelmiştir.

Nitekim Allah -azze ve celle-, İsa -aleyhisselâm-'in yaratılışının başlangıcını şöyle açıklamıştır:

﴿ وَالَّتِي أَحْصَيْتَ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهَا مِنْ رُوحِنَا وَجَعَلْنَاهَا وَابْنَهَا ﴾
 ءآيَةً لِّلْعَالَمِينَ ﴿٩١﴾ [سورة الأنبياء الآية: ٩١]

"(Ey Peygamber!) İffetini (zinâdan) korumuş olan (İmrân kızı) Merçem'i de an! Biz, ona ruhumuzdan üfledik; kendisini ve oğlunu, (Allah'ın kudretini gösteren bir alâmet ve) âlemler için (kıyâmet gününe kadar) bir ibret kıldık." ³

¹ Mâide Sûresi: 82

² Muhammed b. İbrahim et-Tuveycrî'nin "İslâm Dîninin Esasları" adlı kitabından özetlenerek derlenmiştir.

³ Enbiyâ Sûresi: 91

Allah Teâlâ, daha sonra Cebrail -aleyhisselâm-'ın üfürüğünün Merÿem'in fercine ulaştığını açıklayarak şöyle buyurmuştur:

﴿ وَمَرْيَمَ ابْنَتَ عِمْرَانَ الَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهِ مِنْ رُوحِنَا وَصَدَقَتْ

بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكُتِبَ عَلَيْهَا إِحْسَانُ ذَلِكَ نِعْمَتُنَا لِلْعَالَمِينَ ﴾ [سورة التحريم الآية: ١٢]

"İffetini (zinâdan) korumuş olan İmrân kızı Merÿem'i de (Allah îmân edenlere örnek gösterdi). Biz, ona ruhumuzdan üfledik. O, Rabbinin sözlerini ve kitaplarını tasdik etti. O, (Rabbine) gönülden itaat edenlerden idi."¹

Merÿem -aleyhisselâm-'ın fercine üfleşenin, Allah Teâlâ'nın emri olmadan hiçbir şey yapmayan Cebrail -aleyhisselâm- olduğuna Allah Teâlâ'nın şu sözü delâlet etmiştir:

﴿ قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَامًا زَكِيًّا ﴾ [سورة مريم الآية: ١٩]

"(Cebrail, Merÿem'e:) Ben, sana (günahlardan arınmış) tertemiz bir erkek çocuk bağışlamam için Rabbinin (sana gönderdiği) bir elçisiyim, dedi."²

2. Bazı müfessirlerden hamilelik süresinin, birkaç dakika içinde olduğu şeklinde bazı görüşler gelmiştir. Fakat bu görüş, açık değildir, Kur'an ve sünnetten buna delâlet eden hiçbir delil de yoktur. Şayet hamilelik süresi böyle olsaydı, hamileliğin kendisinde açık bir delil ve alâmet olurdu. Yine, Merÿem'in hamilelik süresi, kadınların hamilelik süresi gibi normal bir süre içerisinde olmasaydı, kavmi onu zina ile suçlamazdı.

Nitekim Allah Teâlâ bu olayı bize şöyle haber vermektedir:

﴿ فَأَتَتْ بِهِ قَوْمَهَا تَحْمِلُهُ، قَالُوا يَا مَرْيَمُ لَقَدْ جِئْتِ شَيْئًا فَرِيًّا ﴾ [سورة مريم الآية: ٢٧]

[سورة مريم الآية: ٢٧]

"Nihâyet (Merÿem) onu (kucağında) taşıyarak kavmine getirdi. (Kavmi onu bu halde görünce ona) dediler ki: Ey Merÿem! Hakikaten sen, çok kötü bir iş yaptın."³

¹ Tahrim Sûresi: 12

² Merÿem Sûresi: 19

³ Merÿem Sûresi: 27

Bu konunun açıklanması için müfessirlerden iki değerli âlimin görüşünü aktarmak istiyorum. Bunlardan birisi asırlar önce yaşamış olan müfessirlerden İbn-i Kesir, diğeri ise günümüz müfessirlerinden Şenkîti'dir -Allah her ikisine de rahmet etsin-.

3. İmam İbn-i Kesir -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Müfessirler, İsa -aleÿhis-selâm-'ın annesinin hamilelik süresinin ne kadar olduğu konusunda görüş ayrılığına varmışlardır. Âlimlerin çoğunluğunun meşhur görüşüne göre, Merÿem -aleÿhasselâm- İsa -aleÿhisselâm-'ı karnında dokuz ay taşımıştır.

İbn-i Cüreÿc demiştir ki:

Muğîre b. Utbe b. Abdullah es-Sekafî, Abdullah b. Abbas'tan şunu işittiğini haber vermiştir:

'İbn-i Abbas'a Merÿem'in hamilelik süresi hakkında sorulduğu zaman şöyle demiştir: Merÿem'in hamile kalıp İsa'ı doğurması, bir anlık zamandan başka bir şey değildir.'

Bu, çok garip bir görüştür. Bu görüş, sanki Allah Teâlâ'nın şu sözünden alınmış gibidir:

﴿ فَحَمَلَتْهُ فَانْتَبَدَتْ بِهِ ۖ مَكَانًا قَصِيًّا ﴿٢٢﴾ فَأَجَاءَهَا الْمَخَاضُ إِلَى جِذْعِ النَّخْلَةِ ۖ ﴾

[سورة مريم الآيتان: ٢٢-٢٣] ﴿ قَالَتْ يَلَيْتَنِي مِتُّ قَبْلَ هَذَا وَكُنْتُ نَسِيًّا مَنْسِيًّا ﴿٢٣﴾ ﴾

"(Cebrail -aleÿhisselâm- gömleğinin yakasından üfledikten ve üfürüğü onun rahmine ulaştıktan sonra) Merÿem ona (İsa'ya) hâmile kaldı. Bunun üzerine onunla (karnındaki çocukla insanlardan) uzak bir yere çekildi. Doğum sancısı, onu bir hurma ağacına sığdırdı. Keşke ben, bundan (bu günden) önce ölseydim de unutulup gitseydim, dedi."¹

﴿ فَحَمَلَتْهُ فَانْتَبَدَتْ ۖ... فَأَجَاءَهَا ... ﴾

Yukarıdaki iki âyetteki 'fâ'; peşinden gelmek ve takip etmek anlamına gelen tâkibiye fâ'sı olmakla birlikte her şey, bulunduğu hale göre dir.

Bunun örneği Allah Teâlâ'nın şu sözü gibidir:

¹ Merÿem Sûresi: 22-23

﴿ وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ سُلَالَةٍ مِّن طِينٍ ﴿١٢﴾ ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ ﴿١٣﴾ ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظْمًا فَكَسَوْنَا الْعِظْمَ لَحْمًا ثُمَّ أَنشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ ﴿١٤﴾ ﴾

[سورة المؤمنون الآيتان: ١٢ - ١٤]

"Andolsun ki biz insanı (Âdem'i), çamurun özünden (yer yüzünün hepsinden alınmış çamurdan) yarattık. Sonra onu sağlam bir kalış yerinde (rahimde) nutfe (sperm) haline getirdik. Sonra nutfeyi alaka (asılı bir hücre kümesine) çevirdik. Ardından alakayı çiğnenmiş bir et parçası haline getirdik. Ardından o yumuşak et parçasından kemikleri yarattık. Ardından o kemikleri etle (deriyle) kapladık. Sonra (ona ruh üflemeyle) onu bambaşka bir varlık haline getirdik. Her şeyi en güzel bir şekilde yaratan Allah'ın hayır ve bereketi pek çoktur."¹

Yukarıdaki âyetlerde geçen tâkibiye fâ'sı, bulunduğu hal ve duruma göredir.

Buhârî ve Müslim'in sahihlerinde² sâbit olduğuna göre, insanın yaratılışı sırasındaki iki hal arasındaki süre ise, kırk gündür.

Allah Teâlâ'nın şu sözü de yukarıdaki âyetler gibidir:

﴿ أَلَمْ تَرَ أَنزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَتُصْبِحُ الْأَرْضُ مُخْضَرَّةً إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿٦٣﴾ ﴾ [سورة الحج الآية: ٦٣]

"(Ey Peygamber!) Görmedin mi? Allah gökten yağmur indirdi de ardından bu sayede yer yüzü yemyeşil oluyor. Şüphesiz ki Allah, (kullarına karşı) çok lütfkâr ve (onların yararına olan her şeyden) haberdârdır."³

Yukarıdaki zikredilenlerden de anlaşılacağı üzere, meşhur olan görüş -ki Allah Teâlâ her şeye gücü yetendir-; Merÿem -aleÿhasselâm-, kadınların çocuklarına hâmile kaldıkları gibi, dokuz ay hâmile kalmış olmasıdır.

¹ Mü'minûn Sûresi: 12-14

² Buhârî, hadis no: 3208, Müslim, hadis no: 2643

³ Hac Sûresi: 63

Merçem -alephasselâm-, kavminin kendisini zinâ ile itham edeceklerini hissêdince, onları görmemek ve onların da kendisini görmemeleri için onlardan uzak bir yere çekilmiş ve insanlardan gizlenmişti." ¹

Değerli âlim Şenkît de -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Merçem'in, İsa'ı doğurmadan önceki hâmilelik süresi hakkındaki İslâm âlimlerinin görüşlerini, bu konuda hiçbir delil olmadığından dolayı zikretmedik. Bu konuda açık olan, başlangıcı hârikulâde bir durum olmakla birlikte, Merçem'in, diğer kadınların hâmilelik süresi gibi, dokuz ay hâmile kalmış olmasıdır. Yine de en iyisini Allah Teâlâ bilir." ²

4. Bazı câhiller, Allah Teâlâ'nın:

﴿ فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ ﴾ [سورة ص الآية: ٧٢]

"Onu (Âdem'in yaratılışını) tamamlayıp ruhumdan ona üflediğim zaman ona hemen secdeye³ kapanın!"⁴

Sözü ile, İsa -alephisselâm-'in da, Allah Teâlâ'nın ruhumdan bir parça olduğuna delil teşkil ettiğini söylemişlerdir.

Nitekim İmam İbn-i Kaşşim -Allah ona rahmet etsin- onların bu görüşlerinin sapıklığını şöyle açıklamıştır:

"Onların Allah Teâlâ'nın:

﴿ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي ﴾ [سورة ص الآية: ٧٢]

"Ruhumdan ona üflediğim zaman..."

Sözyle ruh kelimesini, Allah Subhânehu ve Teâlâ'ya izâfe etmelerine gelince, bilinmesi gerekir ki Allah Subhânehu ve Teâlâ'ya izâfe iki türlüdür:

Birincisi: İlim, kudret, kelâm, sem' (işitmek), basar (görmek) gibi sıfatlar, mevsufa izâfe edilmeden kendi başlarına müstakil olarak kullanılmazlar. Dolayısıyla bu sıfatlar,

¹ İbn-i Kesir Tefsiri, cilt: 3, sayfa: 122

² Edvâ'u'l-Beyân Tefsiri, cilt: 4, sayfa: 264

³ Edvâ'u'l-Beyân Tefsiri, cilt: 4, sayfa: 264

⁴ Sâd Sûresi: 72

Bu secde, saygı göstermek ve ikramda bulunmak içindi. Yoksa ibâdet etmek veya tâzim göstermek için değildi. Çünkü secde etmek ibâdettir. İbâdet de yalnızca Allah Teâlâ'ya yapılır. Nitekim Allah Teâlâ, saygı göstermek amacıyla da olsa kendisinden başkasına secde etmeyi İslâm şeriatında haram kılmıştır.

mevsufa (Allah Teâlâ'ya) izâfe edilmiştir. Bu sebeple ilim, kelâm, kudret, hayat sıfatları, Allah Teâlâ'nın mahluk olmayan sıfatlarıdır. Aynı şekilde vech (yüz) ve el sıfatı da böyledir.

İkincisi: Beyt (ev), nâka (deve), abd (kul), rasûl (elçi) ve ruh gibi, Allah Teâlâ'nın zâtından olmayan şeylerin O'na izâfesi, mahlukun (yaratılmışın) hâlıkına (yaratana) izâfesidir. Fakat bu izâfe, izâfe edilen yaratılmışı (mahluka), onu başkasından ayırt eden hususiyet ve şeref kazandırır. Örneğin: Evlerin hepsi Allah Teâlâ'nın mülkü olmasına rağmen, Kâbe'ye Beytullah (Allah'ın evi) denilmesi gibi.

Aynı şekilde, develerin hepsi Allah Teâlâ'nın mülkü ve yarattığı varlıklar olmasına rağmen, Salih -aleyhisselâm-'a mucize olarak verdiği deveye, Nâkatullah (Allah'ın devesi) denilmesi gibi. Fakat bu izâfe, Allah Teâlâ'nın o mahluku sevmesini, ona ikramda bulunmasını ve onu şerefleymesini gerektiren uluhiyetine izâfedir. Bu izâfe, Allah Teâlâ'nın yaratmasını ve var etmesini gerektiren rubûbiyetine izâfe edilen umumî izâfe değildir. Dolayısıyla umumî izâfe, var etmeyi gerektirir, hususî izâfe ise, seçme ve tercihi gerektirir. Çünkü Allah Teâlâ dilediğini yaratır, yarattıklarından dilediğini seçer.

﴿وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ سُبْحَانَ اللَّهِ وَتَعَالَى

عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٨﴾ [سورة القصص الآية: ٦٨]

"Rabbin dilediğini yaratır ve (yarattıklarından dilediğini) seçer. Onların (müşriklerin) ise, seçme hakkı yoktur. Allah, onların ortak koştuklarından münezzehtir ve çok yücedir."¹

Ruh kelimesinin Allah Teâlâ'ya izâfe edilmesi, hususî izâfedendir. Ne umumî izâfeden, ne de sıfatların izâfesi bâbındandır. Bundan dolayı bunu içice düşünürsen, insanlardan pek çok kimsenin düştüğü sapıklıklara düşmekten seni kurtaracaktır."²

Kısacası, İsa -aleyhisselâm-'ın 'Ruhullah' diye vasfedilmesi, onu şerefleendirme ve ona ikramda bulunma bâbındandır. Bu izâfe (ruh kelimesinin Allah lafzına izâfesi), Allah Teâlâ'ya sıfat izâfe etmek değildir. Örneğin 'Yedullah' (Allah'ın eli) ve 'Vechullah' (Allah'ın yüzü) gibi değildir. Ruh kelimesinin Allah lafzına izâfesi, yaratılanın (mahlukun), yaratana (hâlıkına) başka bir şey değildir. Örneğin Kâbe'nin Beytullah diye vasfedilmesi gibi.

¹ Sâd Sûresi: 72

Bu secde, saygı göstermek ve ikramda bulunmak içindi. Yoksa ibâdet etmek veya tâzim göstermek için değildi. Çünkü secde etmek ibâdettir. İbâdet de yalnızca Allah Teâlâ'ya yapılır. Nitekim Allah Teâlâ, saygı göstermek amacıyla da olsa kendisinden başkasına secde etmeyi İslâm şeriatında haram kılmıştır.

² Bknz: İbn-i Kayyım'ın, 'Ruh' adlı eseri, sayfa: 154-155

Yine, Allah Teâlâ'nın, peygamberi Salih -alehisselâm-'a mucize olarak verdiği devenin 'Nâkatullah' (Allah'ın devesi) diye vafedilmesi gibi.

Allah Teâlâ en iyi bilendir.

İSA -ALEYHİSSELÂM- GÖĞE KALDIRILDIKTAN SONRA TEKRAR YERYÜZÜNE İNMIŞ MIDİR?

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Allah Subhânehu ve Teâlâ, Kur'an-ı Kerim'de İsa -aleyhisselâm-'ı bir defa göğe kaldırdığını bize haber vermiştir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ بَل رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴾ [سورة النساء الآية: ١٥٨]

"Bilakis Allah, onu (İsa'ı, bedeni ve ruhu ile) kendi katına kaldırmıştır (ve onu, inkâr edenlerden temizlemiştir). Allah, (mülkünde) güçlüdür, (her işinde) hikmet sahibidir."¹

Allah Teâlâ, İsa -aleyhisselâm-'ı ikinci defa yeryüzüne gönderdiğini bize haber vermemiştir. Bunun için onun yeryüzüne ikinci defa gönderildiğini iddî edenlerin bu konuda bize bir delil sunmaları gerekir. Onların şimdi de buna yapmaya güçleri yetmez, gelecekte de yetmeyecektir. Çünkü bu kimselerin tartışma ve cedellerinin hiçbir temeli de yoktur.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ إِذْ قَالَ اللَّهُ يَٰعِيسَىٰ إِنِّي مُتَوَفِّيكَ وَرَافِعُكَ إِلَيَّ وَمُطَهِّرُكَ مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَجَاعِلُ الَّذِينَ اتَّبَعُوكَ فَوْقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأَحْكُمُ بَيْنَكُمْ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴾ [سورة آل عمران الآية: ٥٥]

"Allah şöyle demişti: Ey İsa! Şüphesiz (sana hiçbir kötülük erişmeden) seni (yeryüzünden) kabzedeceğim, seni (bedenin ve ruhunla) katıma kaldıracağım, seni inkâr edenlerden kurtaracağım ve sana (senin dînine) uyanları, kıyâmete kadar (senin peygamberliğini) inkâr edenlerden üstün kılacağım. Sonra (hesap günü) dönüşünüz,

¹ Nisâ Sûresi: 156-158

yalnızca bana olacaktır. İşte o zaman ayırlığa düştüğünüz konularda (İsa konusunda) aranızda yalnızca ben hükmedeceğim."¹

İbn-i Cerîr -Allah ona rahmet etsin-:

"Allah Teâlâ'nın vefât ettirmesi, onu kaldırmasıdır" demiştir.

Tefsir âlimlerinin çoğunluğu âyette geçen vefâttan kastın, uyku olduğunu söylemiştir.

Nitekim Allah Teâlâ'nın şu iki âyeti bu anlamdadır:

﴿ وَهُوَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُم بِاللَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُم بِالنَّهَارِ ثُمَّ يَبْعَثْكُمْ فِيهِ لِيُقْضَىٰ أَجَلٌ مُّسَمًّى ثُمَّ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ يُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٦٠﴾ ﴾

[سورة الأنعام الآية: ٦٠]

"Geceyın (ölüm anındakine benzer bir şekilde) ruhlarnızı kabzedey ve gündüzleyın de ne işler yaptığınızı bilen, sonra da (dünyada) belirlenmiş ecelinizin geçirilmesi için gündüzleyın (uykudan uşandırap ruhlarnızı size iâde ederek) sizi diriltiyen O'dur. (Kabirlerinizden yeniden diriltildikten) sonra dönüşünüz, yalnızca O'nadır. Sonunda O, (dünyada) yapmakta olduğunuzu size haber verecektir."²

﴿ اللَّهُ يَتَوَفَّى الْأَنْفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالَّتِي لَمْ تَمُتْ فِي مَنَامِهَا فِيمِمْسِكِ الْتِي قَضَىٰ عَلَيْهَا الْمَوْتَ وَيُرْسِلُ الْأُخْرَىٰ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَنْفَكُرُونَ ﴿٤٢﴾ ﴾ [سورة الزمر الآية: ٤٢]

"Allah, eceli gelenlerin canlarını ölüm anında, eceli henüz gelmeyenlerin canlarını ise uyku anında alır.Hakkında ölüme hükmettiği canı alır, diğerini ise belirli bir süreye (ecelini ve rızkını tamamlayınca) kadar salıverir (ruhunu kendisine iâde eder). Şüphesiz bunda (ölen ve uşuyan kimsenin ruhunu kabzetmesinde, uşuyanın ruhunu salıvermesinde, ölünün ruhunu vermemesinde), iyi düşünen bir topluluk için ibretler vardır."³

¹ Nisâ Sûresi: 156-158

² En'am Sûresi: 60

³ Zümer Sûresi: 42

Rasûlullah -sallallahu alehî ve sellem- de uykudan uyanınca şöyle dedi:

((الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَحْيَانَا بَعْدَ مَا أَمَاتَنَا وَ إِلَيْهِ النُّشُورُ)) [متفق عليه]

"Bizi öldürdükten sonra diriltten Allah'a hamdolsun. Dönüş, yalnızca O'nadır."¹

Allah -azze ve celle-'nin İsa -aleyhisselâm-'ı göğe kaldırması, onu öldürdüklerini iddiâ eden yahudilere bir cevap olduğunu belirtmiştir.

Nitekim Allah Teâlâ onlar hakkında şöyle buyurmuştur:

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿فِيمَا نَقَضِهِمْ مِيثَقَهُمْ وَكُفْرِهِمْ بِآيَاتِ اللَّهِ وَقَتْلِهِمُ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقِّ وَقَوْلِهِمْ قُلُوبَنَا غُلْفٌ بَلْ طَبَعَ اللَّهُ عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٥٥﴾ وَبِكُفْرِهِمْ وَقَوْلِهِمْ عَلَى مَرْيَمَ بُهْتَانًا عَظِيمًا ﴿١٥٦﴾ وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ اللَّهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَكِنْ شُبِّهَ لَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ لَفِي شَكٍّ مِمَّنْهُ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا ابْتِغَاءَ الظَّنِّ وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا ﴿١٥٧﴾ بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿١٥٨﴾ وَإِنْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ إِلَّا لَيُؤْمِنَنَّ بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا ﴿١٥٩﴾﴾

[سورة النساء الآيات: ١٥٥ - ١٥٩]

"Sözlerinden dönmeleri (antlaşmaları bozmaları), (peygamberlerin doğruluklarına delâlet eden) Allah'ın âyetlerini inkâr etmeleri, haksız yere peygamberleri öldürmeleri ve 'kaplerimiz kapalıdır (senin ne söylediğini anlamaz) demeleri sebebiyle onları lânetledik. Aksine inkârları sebebiyle Allah o kalpleri mühürlemiştir. Onlar pek az îmân ederler (bu îmânları da kendilerine hiçbir fayda vermeyecektir). Bir de inkâr etmeleri ve Merzem'e büyük bir iftira atma (zinâ ile suçlama)larından ve (alaşlı bir şekilde: Kendisinin) 'Allah'ın elçisi (olduğunu iddiâ eden) Merzem oğlu İsa'ı öldürdük' demeleri yüzünden onları lânetledik. Oysa onlar, İsa'ı ne öldürdüler, ne de çarmıha gerdiler. Fakat çarmıha gerdikleri kişi, onlara İsa gibi gösterildi (İsa'ya benzeyen birisini o zannederek çarmıha gerdiler).Onun hakkında görüş ayrılığına düşenler, işin doğrusundan şüphe ve şaşkınlık

¹ Buhârî, hadis no: 6312, Müslim, hadis no: 2711

içindedirler.Onlar, zanna uymaktan başka hiçbir bilgileri yoktur.Onlar, İsa'ı öldürdüklerine kesin olarak inanmamakta, aksine bu konuda zanna dayanmaktadırlar. Bilakis Allah, onu (İsa'ı, bedeni ve ruhu ile) kendi katına kaldırmıştır (ve onu, inkâr edenlerden temizlemiştir). Allah, (mülkünde) güçlüdür, (her işinde) hikmet sahibidir. (Âhir zamanda İsa'nın yer yüzüne inmesinden sonra) Ehl-i kitaptan, onun ölümünden önce herkes ona îmân edecektir (Ehl-i kitaptan ona îmân etmeyen hiç kimse kalmayacaktır).Kıyâmet gününde de (İsa, kendisini yalanlayana ve tasdik edene) şâhitlik edecektir." ¹

Dolayısıyla İsa -aleyhisselâm- henüz ölmemiştir. Aksine yahudiler onu öldürmek istediklerinde Allah Teâlâ onu kendi katına kaldırmıştır. O âhir zamanda yer yüzüne incek, İslâm ile hükmedecek, Allah Teâlâ'nın dilediği kadar yaşayacak, sonra vefât edecek ve müslümanlar onun cenâze namazını kılacaklardır.

İbn-i Kesîr -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

Âyette geçen zamir ﴿قَبْلَ مَوْتِهِ﴾ "ölümünden önce" İsa -aleyhisselâm-'a döner.

Yani ehl-i kitaptan, İsa -aleyhisselâm-'a îmân etmeyen hiç kimse kalmayacaktır. Bu da kıyâmet gününden önce onun yer yüzüne inmesinden sonra olacaktır.İşte o zaman ehl-i kitabın hepsi kendisine îmân edecektir. Çünkü İsa -aleyhisselâm-, cizyeyi kaldırarak ve onlardan İslâm'dan başka bir dîni kabul etmeyecektir.

Allah Teâlâ'nın, Âl-i İmrân sûresinin 55. âyetinde belirttiği gibi, yahudiler arasında ayrılıklar çıkmıştır.Çünkü Allah Teâlâ, İsa -aleyhisselâm-'ı göğe kaldırınca, ona îmân edenler, kendisinden sonra firkalara ayrılmışlardır. Onlardan bir kesim, Allah Teâlâ'nın İsa -aleyhisselâm-'a göndermiş olduğu dîne, onun Allah'ın kulu, elçisi ve Merÿem'in oğlu olduğuna îmân ederken, bir kesim de İsa -aleyhisselâm- hakkında aşırıya giderek onun Allah'ın oğlu olduğunu söylediler. Başka bir grup: 'O Allah'tır', başkaları da: 'O, üçün üçüncüsüdür', dediler.

Nitekim Allah Teâlâ, Kur'an-ı Kerim'de onların bu sözlerini zikretmiş ve hepsini reddetmiştir.Hiristiyanlar bu şekilde yaklaşık üçyüz sene devam ettikten sonra, Kostantin adlı bir Yunan kralı çıktı ve hiristiyan dînine girdi. O'nun bir filozof olduğu ve hiristiyanlığı bozmak için bu dîne girdiği söylenir. Bilgisizliğinden bu dine girdiği de söylenenler arasındadır. Şu kadar var ki Kostantin, Mesih'in dinini değiştirip tahrif etti, artırmalar, eksiltmeler yaptı. Bu dîn için kanunlar koydu ve büyük emâneti -ki aslında aşağılık bir hâinlik idi- koydu.O'nun zamanında domuz eti helâl sayıldı. Doğuya doğru namaz kılmaya başladılar, kiliseleri resimlerle süslediler. Mesih'in işlediğini zannettikleri bir günâh sebebiyle orucu on gün artırdılar.Böylece Mesih'in dîni 'Kostantin dîni' oldu.Bununla

¹ Nisâ Sûresi: 156-158

beraber Kostantin oniki binden fazla kilise, manastır ve ibâdet yeri yaptırdı. Kendi adıyla bilinen şehir (şimdiki İstanbul'u) kurdu, kraliyet âilesini yeni dine soktu. Bu şekilde hıristiyanlar yahûdilerden üstün oldular. Allah da onları yahûdîlere karşı kuvvetli kıldı. Her ne kadar hepsi kâfir iseler de, bunlar (hıristiyanlar) yahûdîlere göre Hakk'a ve gerçeğe daha yakın idiler. -Allah'ın lâneti hepsinin üzerine olsun-.

Allah Teâlâ, Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'i elçi olarak gönderince O'na îmân edenler bu îmânları ile Allah'a, meleklerine, kitaplarına ve peygamberlerine gerçek anlamıyla îmân etmiş ve onlar, yer yüzündeki bütün peygamberlere uymuş oluyorlardı. Zîrâ Âdemoğlunun efendisi, peygamberlerin sonuncusu ve kendilerini bütün gerçek dinleri tasdik etmeye çağıran o ümmî peygamberi tasdik etmiş oluyorlardı. Onlar daha önce geçen bütün peygamberlere, onların dîni ve yolu üzere olduklarını zanneden kendi ümmetlerinden daha lâıyıktırlar. Zîrâ o peygamberlerin ümmetleri, peygamberlerinin getirmiş oldukları gerçekleri değiştirip bozmuşlardı. Böyle olmasa bile Allah Teâlâ, Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- aracılığıyla göndermiş olduğu hak dinle diğer bütün peygamberlerin getirdiklerini ortadan kaldırmıştır. Bu hak din, kıyâmete kadar ne değiştirilebilecek ne de bozulabilecektir. Diğer bütün dinlere üstün olarak devam edecektir. İşte bunun için Allah Teâlâ bu dîne uyanlara yer yüzünün doğusunu ve batısını açacak, onlar da böylece bütün memleketleri fethedecekler, bütün devletler onlara boyun eğeceklerdir. Kısraları ezecekler, kayserlere üstün gelecekler ve onların hazînelerini ele geçirip Allah yolunda harcaacaklardır." ¹

MERYEM OĞLU İSA İLE MEHDÎ -ALEYHİMESSELÂM- ARASINDAKİ FARK

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'den rivâyet olunan hadislerde belirtildiği üzere, "Beklenen Mehdî" âhir zamanda gelecektir.

Mehdî -aleyhisselâm-, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in soğundan olup, adâletli bir devlet başkanıdır.

Mehdî -aleyhisselâm- masum değildir. Âhir zamanda gökten ineceğine ve Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in şeriatıyla hükmedeceğine dâir birçok hadis rivâyet olunan İsa -aleyhisselâm- ise masumdur.

İsa Mesih ile Mehdî arasındaki fark şudur:

İsa Mesih bir peygamberdir. Mehdî ise adâletli bir devlet başkanıdır.

¹ İbn-i Kesir Tefsiri, cil:2, sayfa: 47-48